Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (sedmého senátu)

14. října 2021 *

„Řízení o předběžné otázce – Zemědělství – Společná zemědělská politika – Režimy přímých podpor – Společná pravidla – Režim jednotné platby – Nařízení (ES) č. 1120/2009 – Článek 2 písm. c) – Pojem ‚stálá pastvina' – Střídání plodin – Přirozené a pravidelné záplavy luk a pastvin nacházejících se v oblasti zvláštní ochrany přírody"

Ve věci C-373/20,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie (správní soud vojvodství ve Štětíně, Polsko) ze dne 18. června 2020, došlým Soudnímu dvoru dne 6. srpna 2020, v řízení

A. M.

proti

Dyrektor Z. oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,

SOUDNÍ DVŮR (sedmý senát),

ve složení I. Ziemele (zpravodajka) předsedkyně šestého senátu, vykonávající funkci předsedkyně sedmého senátu, P. G. Xuereb a A. Kumin, soudci,

generální advokát: E. Tančev,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za A. M. jím samotným,

– za Dyrektor Z. Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa J. Goc-Celuch, radca prawny,

– za polskou vládu B. Majczynou, jako zmocněncem,

– za Evropskou komisi M. Kaduczakem a A. Saukou, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: polština.

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 2 písm. c) nařízení Komise (ES) č. 1120/2009 ze dne 29. října 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k režimu jednotné platby podle hlavy III nařízení Rady (ES) č. 73/2009, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce (Úř. věst. 2009, L 316, s. 1).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi A. M., zemědělcem, a Dyrektorem Z. oddziału Regionalnego Agencji Restrukturzacji i Modernizacji Rolnictwa (ředitel regionálního odboru Agentury pro restrukturalizaci a modernizaci zemědělství), jehož předmětem je rozhodnutí posledně uvedeného orgánu zamítnout A. M. určité agroenvironmentální platby a uložit mu, aby vrátil částky, které již byly z tohoto titulu vyplaceny z důvodu, že tento zemědělec uplatnil střídání plodin v důsledku záplavy nebo zátopy půdy klasifikované jako „stálá pastvina“ ve smyslu čl. 2 písm. c) nařízení č. 1120/2009.

Právní rámec

Unijní právo

Nařízení č. 1698/2005

3 Článek 50a nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 ze dne 20. září 2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) (Úř. věst. 2005, L 277, s. 1), ve znění nařízení Rady (ES) č. 74/2009 ze dne 19. ledna 2009 (Úř. věst. 2009, L 30, s. 100) (dále jen „nařízení č. 1698/2005“), nadepsaný „Hlavní požadavky“, v odstavci 1 stanovil:

„Příjemce plateb podle čl. 36 písm. a) bodu i) [až v)] a čl. 36 písm. b) bodů i), iv) a v) dodržuje v celém zemědělském podniku povinné požadavky na hospodaření a požadavky týkající se dobrého zemědělského a environmentálního stavu podle článků 5 a 6 a příloh II a III nařízení (ES) č. 73/2009 [ze dne 19. ledna 2009, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce a kterým se mění nařízení (ES) č. 1290/2005, (ES) č. 247/2006, (ES) č. 378/2007 a zrušuje nařízení (ES) č. 1782/2003 (Úř. věst. 2009, L 30, s. 16)].“

4 Nařízení č. 1698/2005 bylo zrušeno nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 ze dne 17. prosince 2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a o zrušení nařízení č. 1698/2005 (Úř. věst. 2013, L 347, s. 487).

Nařízení č. 73/2009

5 Bod 7 odůvodnění nařízení č. 73/2009 upřesňuje:

„V nařízení [Rady] (ES) č. 1782/2003 [ze dne 29. září 2003, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce a kterým se mění nařízení (EHS) č. 2019/93, (ES) č. 1452/2001, (ES) č. 1453/2001, (ES) č. 1454/2001, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 1251/1999, (ES) č. 1254/1999, (ES) č. 1673/2000, (EHS) č. 2358/71 a (ES) č. 2529/2001 (Úř. věst. 2003, L 270, s. 1; Zvl. vyd. 03/40, s. 269)] byl uznán kladný vliv stálých pastvin na životní prostředí. Opatření přijatá v uvedeném nařízení na podporu zachování stávajících stálých pastvin, aby se zabránilo hromadné přeměně na ornou půdu, by měla být zachována.“

6 Články 4 až 6 nařízení č. 73/2009 byly obsaženy v kapitole 1, nadepsané „Podmíněnost“, hlavy II tohoto nařízení, nadepsané „Obecná ustanovení o přímých platbách“ a týkaly se požadavků, které musel každý zemědělec, který dostával přímé platby, dodržovat.

7 Příloha II nařízení č. 73/2009, nadepsaná „Povinné požadavky na hospodaření podle článků 4 a 5“, uváděla zejména směrnici Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. 1992, L 206, s. 7; Zvl. vyd. 15/02, s. 102).

8 Příloha III tohoto nařízení, nadepsaná „Dobrý zemědělský a environmentální stav podle článku 6“, stanovila, pokud jde o minimální úroveň péče, zejména zachování krajinných prvků, včetně případných mezí, rybníků, příkopů, stromořadí, ve skupině nebo zvlášť, a hranic polí.

9 Nařízení č. 73/2009 bylo zrušeno nařízením Parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví pravidla pro přímé platby zemědělcům v režimech podpory v rámci společné zemědělské politiky (Úř. věst. 2013, L 347, s. 608).

Nařízení č. 1120/2009

10 Článek 2 nařízení č. 1120/2009, nadepsaný „Definice“, stanovil:

„Pro účely hlavy III nařízení [č. 73/2009] a pro účely tohoto nařízení se

[…]

c) ‚stálou pastvinou‘ rozumí půda využívaná k pěstování trav nebo jiných zelených pícnin na přírodních (přirozený osev) nebo uměle vytvořených (umělý osev) plochách, která nebyla zahrnuta do střídání plodin v zemědělském podniku po dobu pěti let nebo déle, s výjimkou ploch vyňatých z produkce […] přičemž pro tento účel se ‚trávami a jinými zelenými pícninami‘ rozumějí všechny byliny obvykle se vyskytující na přírodních pastvinách nebo běžně obsažené v osevných směsích pro pastviny nebo louky v členském státě (bez ohledu na to, zda jsou využity pro pastvu dobytka či nikoliv). Členské státy mohou zahrnout plodiny na orné půdě uvedené v příloze I;

[…]“

11 Nařízení č. 1120/2009 bylo zrušeno nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 639/2014 ze dne 11. března 2014, kterým se doplňuje nařízení č. 1307/2013 a kterým se mění příloha X uvedeného nařízení (Úř. věst. 2014, L 181, s. 1).

Polské právo

12 Článek 5 ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów wiejskich ustw ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (zákon o podpoře na rozvoj venkova za pomoci prostředků z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova v rámci programu rozvoje venkova na období 2007–2013) ze dne 7. března 2007 stanoví:

„1. Program je naplňován na polském území a zahrnuje následující opatření:

[…]

14) agroenvironmentální program;

[…]“

13 Článek 18a tohoto zákona stanoví:

„Pokud se na poskytnutí podpory vztahují pravidla a kritéria podmíněnosti uvedená v nařízení [č. 73/2009] […] a v ustanoveních unijního práva přijatých k provedení tohoto nařízení, se rozumějí ‚pravidly a kritérii‘ pravidla a kritéria stanovená v ustanoveních týkajících se plateb v rámci režimů přímé podpory.“

14 Ustanovení § 1 Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomowa w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy“ objęo Programem Rozwoju Obszarów w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy“ objętego Programem Rozwoju Obszarów na lata 2007–2013 (nařízení ministra zemědělství a rozvoje venkova o podmínkách a postupu pro poskytování finanční pomoci v rámci opatření „Agroenvironmentální program“, na který se vztahuje program rozvoje venkova na období 2007–2013, dále jen „nařízení o provádění agroenvironmentálních opatření“) ze dne 13. března 2013 zní následovně:

„Toto nařízení stanoví pravidla a postupy pro poskytování, platby a vrácení finanční podpory (dále jen ‚agroenvironmentální platba‘), která se poskytuje v rámci opatření ‚agroenvironmentální program‘, které je součástí programu rozvoje venkova na období 2007–2013 (dále jen ‚program‘), a zejména:

[…]

5) způsob, jakým je hodnocena závažnost porušení uvedených v čl. 54 odst. 1 písm. c) nařízení [Komise] (ES) č. 1122/2009 [ze dne 30. listopadu 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 73/2009, pokud jde o podmíněnost, modulaci a integrovaný administrativní a kontrolní systém v rámci režimů přímých podpor pro zemědělce stanovených v tomto nařízení, a k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o podmíněnost v rámci režimu přímé podpory pro odvětví vína (Úř. věst. 2009, L 316, s. 65)] […] v případě nedodržení minimálních požadavků na používání hnojiv a produktů na ochranu rostlin;

6) procentuální snížení agroenvironmentální platby v závislosti na posouzení závažnosti zjištěného nedodržení požadavků, jakož i případy nedodržení požadavků, které jsou považovány za méně závažné, uvedené v čl. 24 odst. 2 nařízení [č. 73/2009];

[…]“

15 Ustanovení § 2 tohoto nařízení zní následovně:

„1. Agroenvironmentální platba se poskytuje zemědělci ve smyslu čl. 2 písm. a) nařízení č. 73/2009 (dále jen ‚zemědělec‘), pokud:

[…]

3) plní agroenvironmentální závazek přijatý na dobu pěti let, stanovený v článku 39 nařízení [č. 1698/2005] (dále jen ‚agro-environmentální závazek‘), který obsahuje požadavky jdoucí nad rámec základních požadavků v rámci specifických souborů opatření a jejich variant v souladu s agroenvironmentálním akčním plánem;

[…]“

16 Ustanovení § 4 uvedeného nařízení stanoví:

„1. Agroenvironmentální závazek je plněn v rámci jednoho nebo více následujících souborů opatření:

[…]

2) Soubor opatření 2. Ekologické zemědělství;

3) Soubor opatření 3. Extenzivní stálé pastviny;

[…]

2. Zemědělec, který plní agroenvironmentální závazek:

1) zachovává v zemědělském podniku stálé pastviny – ve smyslu čl. 2 písm. c) nařízení [č. 1120/2009] (dále jen ‚stálé pastviny‘) – existující v uvedeném zemědělském podniku a uvedené v plánu agroenvironmentální činnosti, jakož i zemědělské krajinné prvky nevyužívané pro zemědělské účely, které představují útočiště pro volně žijící živočichy existující v tomto zemědělském podniku a uvedené v tomto plánu;

[…]“

17 Ustanovení § 38 odst. 6 téhož nařízení stanoví:

„Nezachová-li zemědělec žádnou stálou pastvinu nebo zemědělský krajinný prvek, nevyužívaný pro zemědělské účely, který existuje v zemědělském podniku a je uveden v plánu agroenvironmentální činnosti ve smyslu § 4 odst. 2 bodu 1, je tomuto zemědělci o 20 % zkrácena splatná agroenvironmentální platba za rok, v němž bylo toto nesplnění povinnosti zjištěno.“

18 Příloha 3 nařízení o provádění agroenvironmentálních opatření, nadepsaná „Požadavky na soubory individuálních opatření a jejich varianty“, obsahuje následující upřesnění:

„[…]

II. Soubor opatření 2. Ekologické zemědělství

[…]

2) v případě současného provádění opatření na téže zemědělské půdě:

Soubor opatření Extenzivní stálé pastviny – sečení v přiměřené lhůtě stanovené v části III.

[…]

III. Soubor opatření 3. Extenzivní stálé pastviny.

[…]

2. Další požadavky pro soubor opatření v případě sečení stálých pastvin:

[…]“

19 Rozporządzenie nr 14/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego w sprawie Ińskiego Parku Krajobrazowego (nařízení západopomořanského vojvodství č. 14/2005 o Ińském krajinného parku) ze dne 27. července 2005 v § 3 odst. 1 stanoví:

„V parcích platí následující zákazy:

[…]

8) vyplnění, zasypání a přeměna vodních útvarů a mokřadů;

[…]“

20 Rozporządzenie nr 36/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego w sprawie planu ochrony Ińskiego Parku Krajobrazowego (nařízení západopomořanského vojvodství č. 36/2005 o plánu ochrany Ińského krajinného parku) ze dne 10. listopadu 2005 v § 2 odst. 1 stanoví:

„Cílem ochrany parku je zachování, rozšíření a rozvoj jeho přírodního, historického a kulturního bohatství, jakož i krajinných prvků za podmínek udržitelného rozvoje, zejména:

[…]

3) zachování populací vzácných a chráněných druhů hub, rostlin a živočichů, jakož i jeho stanovišť, a zejména volně žijícího ptactva a jejich stanovišť v oblasti zvláštní ochrany ptactva Natura 2000 Ostoja Ińska PLB 320008;

[…]

2. Cílů uvedených v odstavci 1 se dosahuje:

1) zachováním, a pokud jde o zaniklé nebo poškozené přírodní prvky, obnovou:

[…]
c) lesních porostů nacházejících se na polích, v okolí silnic a podél vodních ploch, jakož i rybníků nacházejících se na polích nebo v lesích,

[…]“

21 Ustanovení § 3 odst. 1 tohoto nařízení zní následovně:

„Pro účely uskutečňování cílů ochrany parku je třeba určit následující přírodní podmínky:

[…]

4) oblast parku protíná linie rozvodí mezi povodím řeky Rega a povodím řeky Iny a téměř celá oblast parku se nachází v povodí řeky Iny;

[…]

6) park poskytuje přírodní stanoviště uvedená ve čtrnácti kategoriích přílohy I směrnice [92/43];

[…]“

22 V ustanovení § 4 zmíněného nařízení se stanoví:

„Určení a definice prostředků pro odstranění nebo omezení existujících a potenciálních, vnitřních a vnějších hrozeb a jejich účinky jsou uvedeny v níže uvedené tabulce:

[…]

„Prostředky k odstranění nebo omezení hrozeb a jejich účinky“:

[…]

13 – Naplňování agroenvironmentálních programů a kodex správné zemědělské praxe […] Ochrana lesních porostů nacházejících se na polích, v okolí rybníků nebo jiných přírodních neobdělávaných ploch. Vytváření nebo rozšíření ‚nárazníkových‘ pásem v sousedství:

vodních útvarů v minimální šířce 20 m

[…]

21 – Vyloučení nových zařízení na ochranu proti záplavám používaných výhradně za účelem odvodnění. Zlepšení zadržování vody zpomalením jejího odtoku pomocí prahů omezujících odtok vody, upuštění od údržby odvodňovacích příkopů, […] zablokování odtoku vody odvodňovacími zařízeními na neobdělávaných plochách, které se nacházejí na polích (rybníky, rašeliniště a mokřady).“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

23 V roce 2009 začal A. M., zemědělec, v rámci souborů opatření 2 (ekologické zemědělství) a 3 (extenzivní stálé pastviny) přílohy 2 nařízení o provádění agroenvironmentálních opatření plnit agro-environmentální závazek, který přijal na pět let pro období 2009–2013. V období 2009–2011 obdržel tento zemědělec z tohoto titulu platby na vykázané plochy.

24 V roce 2012 správní orgán prvního stupně na žádost tohoto zemědělce, který vykázanou plochu pro účely platby snížil z důvodu dlouhodobých záplav a zátop této oblasti, jež bránily sečení luk a pastvin ve stanovených lhůtách, přiznal z tohoto důvodu uvedenému zemědělci sníženou platbu.

25 V roce 2013, který je referenčním rokem v rámci sporu v původním řízení, podal A. M. žádost o agroenvironmentální platby, přičemž v rámci těchto souborů opatření vykázal plochy totožné s plochami vykázanými v období 2009–2011 a tvrdil, že snížení plochy vykázané v roce 2012 nemůže mít vliv na plochu vykázanou v roce 2013, neboť jednak nebyl za dotyčné záplavy a zátopy odpovědný a jednak louky a pastviny pokosil k pozdějšímu datu, než bylo stanovené datum. K tomuto sečení totiž došlo v říjnu 2012, což bylo potvrzeno kontrolou provedenou správním orgánem prvního stupně dne 15. října 2012.

26 Správní orgán prvního stupně měl nicméně v šestém rozhodnutí vydaném ohledně skutkového základu sporu v původním řízení za to, že pokud jde o plochu, která byla zatížena záplavami a zátopami, bylo užívání půdy jako stálé pastviny přerušeno a že tuto půdu, i když je možné ji v relativně krátkém časovém úseku opětovně vyčlenit pro zemědělskou produkci, nelze považovat za stálou pastvinu, jelikož A. M. praktikoval v důsledku záplavy nebo zátopy půdy klasifikované jako stálá pastvina střídání plodin.

27 Po neúspěšných odvoláních podaných ke správnímu orgánu druhého stupně se A. M. obrátil na předkládající soud, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie (správní soud vojvodství ve Štětíně, Polsko), přičemž se dovolával zejména porušení čl. 2 písm. c) nařízení č. 1120/2009.

28 Tento soud uvádí, že závěr, že stálé pastviny pozbývají svých vlastností a účelu v případě, kdy jsou podrobeny střídání plodin, což, je výklad, ke kterému se přiklonily vnitrostátními orgány, tj. pokud jsou vystaveny záplavám nebo zátopám, je nejistý.

29 Za těchto podmínek se Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu (správní soud vojvodství ve Vratislavi) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Jsou vnitrostátní orgány oprávněny vykládat pojem ‚stálá pastvina‘ – definovaný v čl. 2 písm. c) nařízení [č. 1120/2009] – tak, že přirozené a pravidelné záplavy a zátopy luk a pastvin nacházejících se v oblasti zvláštní ochrany přírody (oblast Natura 2000; Ińský krajinný park), způsobují, že je tato půda zahrnuta do ‚střídání plodin‘, a mají za následek přerušení pětiletého (nebo delšího) období, v jehož průběhu se na danou půdu tento systém ‚střídání plodin‘ nevztahuje, což následně také představuje důvod k zastavení nebo omezení agroenvironmentálních plateb pro zemědělce, jakož i vyvolává další finanční důsledky spojené s přerušením kontinuity pětiletého období provádění agroenvironmentálního programu?“

K předběžné otázce

30 Podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 2 písm. c) nařízení č. 1120/2009 musí být vykládán v tom smyslu, že z pojmu „stálá pastvina“ ve smyslu tohoto ustanovení jsou vyloučeny louky nebo pastviny nacházející se v oblasti zvláštní ochrany, které jsou vystaveny přirozeným a pravidelným záplavám nebo zátopám, protože v důsledku takových záplav nebo zátop je dotyčná půda zahrnuta do „střídání plodin“ ve smyslu uvedeného ustanovení.

31 Podle čl. 2 písm. c) nařízení č. 1120/2009 je „stálá pastvina“ definována jako „půda využívaná k pěstování trav nebo jiných zelených pícnin na přírodních (přirozený osev) nebo uměle vytvořených (umělý osev) plochách, která nebyla zahrnuta do střídání plodin v zemědělském podniku po dobu pěti let nebo déle, s výjimkou ploch vyňatých z produkce“.

32 Jak vyplývá ze znění této definice, k tomu, aby půda mohla spadat pod pojem „stálá pastvina“ ve smyslu tohoto ustanovení, musejí být splněny dvě podmínky: zaprvé musí být tato půda využívána k pěstování zelených pícnin; zadruhé nesmí být uvedená půda zahrnuta do střídání plodin po dobu nejméně pěti let.

33 Pokud jde v projednávané věci o první podmínku, je nesporné, že dotyčná půda je využívána k pěstování zelených pícnin, a je tedy tato podmínka splněna.

34 Pokud jde o druhou podmínku, předkládající soud se táže, zda lze mít za to, důsledkem přirozených a pravidelných záplav nebo zátop luk a pastvin nacházejících se v oblasti zvláštní ochrany je střídání plodin. Pokud by totiž tomu tak bylo, bylo by třeba mít za to, že tyto louky a pastviny jsou vyloučeny z pojmu „stálá pastvina“ uvedeného v čl. 2 písm. c) nařízení č. 1120/2009.

35 Je třeba uvést, že pojem „střídání plodin“ není definován ani v nařízení č. 1120/2009, které stanoví prováděcí pravidla k režimu jednotné platby stanovenému hlavou III nařízení č. 73/2009, ani v posledně uvedeném nařízení.

36 Podle ustálené judikatury je pro výklad ustanovení unijního práva třeba vzít v úvahu nejen jeho znění v souladu s jeho obvyklým smyslem v běžném jazyce, ale i jeho kontext a cíle sledované právní úpravou, jejíž je součástí (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 24. června 2010, Pontini a další, C-375/08, EU:C:2010:365, bod 58, a ze dne 29. července 2019, Pelham a další, C-476/17, EU:C:2019:624, bod 28 a citovaná judikatura).

37 Zaprvé, pokud jde o znění čl. 2 písm. c) nařízení č. 1120/2009, je třeba uvést, že pojem „střídání plodin“ v jeho běžném smyslu označuje zemědělskou praxi, v rámci níž se na témže pozemku střídají v průběhu určitého období různé plodiny, a to za účelem zachování plodnosti půdy a snížení účinků škodlivých organismů.

38 Nelze mít přitom za to, že by přirozené a pravidelné záplavy nebo zátopy luk a pastvin, *a fortiori* pokud jsou, jak uvádí předkládající soud, časově omezené, mohly být považovány za takovou „zemědělskou praxi“, neboť jsou nezávislé na vůli dotyčného zemědělce a jsou výsledkem přírodních a pravidelných jevů, které jsou často obtížně předvídatelné. Mimoto takové jevy nemají za následek střídání různých „plodin“ na témže pozemku, jelikož sám pojem „plodina“ implikuje, v běžném smyslu, kultivaci půdy za účelem produkce rostlin.

39 V tomto ohledu ostatně Soudní dvůr v rozsudku ze dne 2. října 2014, Grund (C-47/13, EU:C:2014:2248, bod 33), rozhodl, že o „střídání plodin“ ve smyslu čl. 2 písm. c) nařízení č. 1120/2009 lze hovořit pouze v případě pěstování jiných plodin než zelených pícnin.

40 Jak Soudní dvůr připomněl rovněž v tomto rozsudku, pro klasifikaci „stálé pastviny“ ve smyslu čl. 2 písm. c) nařízení č. 1120/2009 je relevantní využívání nebo vyčlenění dotyčné půdy. Naproti tomu pro účely této klasifikace není relevantní ani změna odrůdy trávy ani změna používané techniky, jako je zorání nebo vertikulace lučního drnu s dosetím, stejně jako typ vegetace, která se nachází na dotyčné zemědělské ploše [v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 2. října 2014, Grund, C-47/13, EU:C:2014:2248, bod 35, a ze dne 30. dubna 2020, Řecko v. Komise (Stálé pastviny), C-797/18 P, EU:C:2020:340, bod 63 a citovaná judikatura].

41 Jak přitom v podstatě zdůrazňuje polská vláda a Evropská komise, přírodní a pravidelné záplavy nebo zátopy půdy, která se nachází v oblasti zvláštní ochrany, nemají samy o sobě vliv na klasifikaci dotčené půdy jako stálé pastviny ve smyslu uvedeného ustanovení. I když takové jevy mohou mít vliv na okamžik sečení, nemění totiž využití této půdy, ani nezpůsobují „střídání plodin“ ve smyslu čl. 2 písm. c) nařízení č. 1120/2009. Zejména nemají za následek produkci „jiné plodiny“ v důsledku jakéhokoliv technického postupu.

42 Zadruhé je takový výklad podpořen cíli sledovanými dotyčnou právní úpravou a kontextem, do něhož je tato právní úprava zasazena.

43 V tomto ohledu bod 7 odůvodnění nařízení 73/2009 uvádí, že jelikož mají stálé pastviny kladný vliv na životní prostředí, je vhodné přijmout opatření podporující zachování stávajících stálých pastvin, aby se zabránilo jejich obecně rozšířené přeměně na ornou půdu (v tomto smyslu viz také rozsudky ze dne 2. října 2014, Grund, C-47/13, EU:C:2014:2248, bod 36, a ze dne 9. června 2016, Planes Bresco, C-333/15 a C-334/15, EU:C:2016:426, bod 45).

44 Vyloučení klasifikace takové půdy jako „stálé pastviny“ ve smyslu čl. 2 písm. c) nařízení č. 1120/2009 pouze z toho důvodu, že je pravidelně vystavována přirozeným záplavám nebo zátopám, by přitom bylo v rozporu s cílem takového zachování (obdobně viz rozsudek ze dne 2. října 2014, Grund, C-47/13, EU:C:2014:2248, bod 38).

45 Soudní dvůr měl dále příležitost připomenout, že ochrana životního prostředí, která je jedním ze základních cílů Unie, musí být považována za cíl, který je součástí společné politiky v oblasti zemědělství, a že je konkrétně součástí cílů režimu jednotné platby (rozsudek ze dne 9. června 2016, Planes Bresco, C-333/15 a C-334/15, EU:C:2016:426, bod 46 a citovaná judikatura).

46 V této souvislosti předkládající soud zdůraznil, že se dotyčné louky a pastviny nacházejí v oblasti zvláštní ochrany (lokalita Natura 2000; krajinný park v Ińsku; přírodní stanoviště uvedená ve čtrnácti kategoriích přílohy I směrnice 92/43). Z toho vyplývá, jak zdůrazňuje polská vláda, že dotyčná půda podléhá z tohoto důvodu řadě omezení, která vyplývají z povinných požadavků.

47 V projednávaném případě mezi tato omezení patří omezení stanovená v čl. 50a odst. 1 nařízení č. 1698/2005, podle kterého je každý příjemce, jenž přijímá zejména platby „Natura 2000“ povinen dodržovat v celém zemědělském podniku určité povinné požadavky na hospodaření a požadavky týkající se dobrého zemědělského a environmentálního stavu uvedené zejména v přílohách II a III nařízení č. 73/2009. Zatímco příloha II nařízení č. 73/2009 v tomto ohledu stanovila, pokud jde o povinné požadavky na hospodaření uvedené v článcích 4 a 5 tohoto nařízení, povinnost dodržovat požadavky směrnice 92/43, příloha III nařízení č. 73/2009 týkající

se dobrého zemědělského a environmentálního stavu podle článku 6 tohoto nařízení ukládala povinnost zachovat krajinné prvky, včetně případných mezí, rybníků, příkopů, stromořadí, ve skupině nebo zvlášť, a hranic polí.

48 Takové požadavky vyplývají rovněž z nařízení západopomořanského vojvodství č. 36/2005 o plánu ochrany Ińského krajinného parku, které vylučuje nová zařízení na ochranu proti záplavám, používaná výlučně k odvodnění, a stanoví zejména zlepšení zadržování vody, upuštění od údržby odtokových příkopů nebo také zablokování odtoku vody.

49 Takový výklad pojmu „střídání plodin“, jako je výklad zastávaný ředitelem regionálního odboru Agentury pro restrukturalizaci a modernizaci zemědělství, který zahrnuje přirozené a pravidelné záplavy nebo zátopy půdy nacházející se v oblasti zvláštní ochrany, čímž by byla z tohoto důvodu vyloučena dotyčná půda z pojmu „stálá pastvina“, a v důsledku toho by byly zemědělcům odňaty přímé platby, ačkoliv splnili použitelné povinné požadavky na ochranu životního prostředí, by byl v rozporu s cílem připomenutým v bodě 45 tohoto rozsudku, a mohl by tak tyto zemědělce odradit od využívání půdy nacházející se v oblasti zvláštní ochrany jako stálé pastviny, ačkoliv se na dotyčných lokalitách vyskytuje několik typů přírodních stanovišť uvedených v příloze I směrnice 92/43, jež umožňují zachování stavů druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.

50 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba na položenou otázku odpovědět tak, že čl. 2 písm. c) nařízení č. 1120/2009 musí být vykládán v tom smyslu, že z pojmu „stálá pastvina“, ve smyslu tohoto ustanovení, nejsou vyloučeny louky nebo pastviny, které se nacházejí v oblasti zvláštní ochrany a jsou vystavovány přirozeným a pravidelným záplavám nebo zátopám, jelikož takové záplavy nebo zátopy nemohou mít samy o sobě za následek „střídání plodin“ na dotyčné půdě ve smyslu uvedeného ustanovení.

K nákladům řízení

51 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (sedmý senát) rozhodl takto:

Článek 2 písm. c) nařízení Komise (ES) č. 1120/2009 ze dne 29. října 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k režimu jednotné platby podle hlavy III nařízení Rady (ES) č. 73/2009, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce, musí být vykládán v tom smyslu, že z pojmu „stálá pastvina“, ve smyslu tohoto ustanovení, nejsou vyloučeny louky nebo pastviny, které se nacházejí v oblasti zvláštní ochrany a jsou vystavovány přirozeným a pravidelným záplavám nebo zátopám, jelikož takové záplavy nebo zátopy nemohou mít samy o sobě za následek „střídání plodin“ na dotyčné půdě ve smyslu uvedeného ustanovení.

Podpisy.